Dosar nr.2ac-16/2025 judecătoria Ungheni, judecător L. Potînga

D E C I Z I E

12 noiembrie 2025
mun.Bălţi

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord
În componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecător Stanislav Grosu
Judecătorii Alina Ţihonschi şi Radu Holban
Grefier Natalia Pasat

examinând în şedinţă publică apelul declarat de SRL „Servprodland" şi apelul declarat de SA „Trimexpo" împotriva hotărârii judecătoriei Ungheni din 12 noiembrie 2024 şi a încheierii judecătoriei Ungheni din 07 februarie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Servprodland" către SA „Trimexpo" privind încasarea prejudiciului material, dobânzii de întârziere şi compensarea cheltuielilor de judecată şi cererea reconvenţională înaintată de SA „Trimexpo", intervenient accesoriu Granciuc Nicolae către SRL „Servprodland" privind constatarea ineficienţei scrisorii electronice,-

c o n s t a t ă :

Pretenţiile reclamantei:

1. La data de 23 august 2023, SRL „Servprodland", în persoana reprezentantului, avocat Burac Victor, a formulat cerere de chemare în judecată către SA „Trimexpo" solicitând încasarea prejudiciului material în mărime de 169.999,98 lei, dobânzii legale în sumă de 102.943,00 lei şi a cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 8.188,29 lei.
2. În motivarea pretenţiilor sale, reclamanta a indicat că, la data de 17 mai 2018, între partea reclamantă şi pârâtă a fost încheiat Contractul nr.7/18 de implementare a producţiei tehnico-ştiinţifice pentru culturi de lavandă.
3. În temeiul contractului menţionat, pârâta şi-a asumat obligaţia de a cultiva şi livra reclamantei 20.000,00 de butaşi înrădăcinaţi de levănţică (clona Moldoveanca 4), precum şi de a presta servicii de asistenţă consultativă, instruire privind plantarea şi îngrijirea culturii, monitorizarea procesului de cultivare în toate etapele acestuia, inclusiv lucrări curente de întreţinere şi recoltare, cu deplasare în câmp. La rândul său, reclamanta s-a obligat să achite contravaloarea bunurilor şi serviciilor la preţul de 0,70 Euro (TVA inclus) per butaş, valoarea totală a contractului fiind de 14.000,00 Euro, achitabilă în două tranşe egale de câte 50%, prima tranşă urmând a fi achitată în avans, în termen de 5 zile de la semnarea contractului.
4. Totodată, părţile au convenit că plăţile se vor efectua în baza facturilor fiscale emise de pârâtă, în lei moldoveneşti, la cursul oficial de schimb stabilit de BNM la data plăţii. Totodată, s-a stabilit că termenul de livrare a bunurilor este 20 octombrie 2018, termen ulterior prelungit până la 20 octombrie 2019, conform Acordului adiţional nr. 1 din 19 octombrie 2019.
5. Conform prevederilor contractuale, pârâta urma să confirme livrarea prin emiterea facturii fiscale, certificatului de valoare biologică şi a actului de predare-primire,

iar reclamanta avea obligaţia de a recepţiona bunurile şi de a semna actele confirmative la momentul livrării.

6. Subliniază reclamanta că, contractul prevedea sancţiuni pentru neexecutarea obligaţiilor, respectiv diminuarea valorii contractului cu 1% pe zi de întârziere în cazul întârzierii livrării bunurilor şi penalităţi similare în sarcina reclamantei în cazul întârzierii recepţionării.

7. Totodată, părţile au stabilit că Contractul nr.7/18 este valabil până la 31 decembrie 2018, termen care nu a fost ulterior prelungit.

8. La data de 04 iunie 2018, reclamanta a achitat în avans suma de 170.000,00 lei, conform Ordinului de plată nr.335 din aceeaşi dată, sumă ce reprezenta echivalentul a 8.574,82 Euro, depăşind cuantumul avansului stabilit contractual.

9. Cu toate acestea, pârâta nu a livrat bunurile contractate, nici până la expirarea termenului iniţial, nici până la termenul prelungit, şi nici până în prezent, deşi a încasat aproximativ 61% din valoarea contractului. În mod particular, pârâta nu a emis nicio factură fiscală, niciun act de predare-primire şi nu a notificat reclamanta cu privire la disponibilitatea bunurilor pentru livrare, contrar prevederilor contractuale.

10. Având în vedere neexecutarea contractului pe o perioadă de aproximativ doi ani şi expirarea valabilităţii contractului, în anul 2020, părţile au convenit amiabil asupra încetării relaţiilor contractuale şi asupra restituirii avansului achitat de reclamantă.

11. Prin solicitarea din 10 februarie 2020, reclamanta a solicitat confirmarea soldului debitor, iar pârâta, prin răspunsul din 11 februarie 2020, a semnat şi ştampilat Actul de verificare, recunoscând o datorie în cuantum de 169.999,98 lei. Ulterior, prin scrisoarea din 23 noiembrie 2020, pârâta a confirmat încetarea relaţiilor contractuale şi s-a obligat să restituie suma până în noiembrie 2021, obligaţie pe care nu a executat-o.

12. Menţionează că, în lipsa executării obligaţiei, reclamanta a transmis **c**ererea de achitare a datoriei din 16 august 2021, recepţionată de pârâtă la 17 august 2021, fără a primi vreun răspuns şi fără restituirea datoriei.

13. La 20 iunie 2023, pârâta a transmis o pretinsă „Reclamaţie", invocând în mod neîntemeiat şi contrar realităţii faptul că bunurile ar fi fost livrate la 20 octombrie 2019 şi că reclamanta ar fi refuzat recepţionarea acestora, solicitând sume exorbitante şi nejustificate. Aceste afirmaţii sunt false, nefiind susţinute de niciun document probator

14. Prin scrisoarea nr.206 din 10 iulie 2023, reclamanta a respins pretenţiile pârâtei şi a solicitat restituirea avansului şi plata dobânzii legale, notificare recepţionată de pârâtă la 19 iulie 2023, fără a primi răspuns.

15. Afirmă că, întrucât bunurile şi serviciile nu au fost livrate, obligaţiile corelative ale reclamantei sunt stinse de drept, conform art.663 alin (1) Cod civil anterior şi art.989 alin.(1) Cod civil modernizat.

16. Prin urmare, pârâta datorează reclamantei suma de 169.999,98 lei, reprezentând avansul achitat pentru bunuri şi servicii nelivrate; dobânda legală, calculată pentru perioada 21 octombrie 2019 – 10 iulie 2023, în cuantum de 102.943,00 lei.

17. Concluzionează că, refuzul nejustificat al pârâtei de a restitui sumele datorate constituie o încălcare gravă a dreptului de proprietate al reclamantei şi dovedeşte reaua-credinţă a pârâtei, motiv pentru care acţiunea reclamantei este întemeiată şi pasibilă de admitere.

18. Totodată, prin cererea de chemare în judecată, reclamanta SRL „Servprodland" a solicitat aplicarea sechestrului pe bunurile pe conturile bancare ale SA „Trimexpo" în limita

valorii acţiunii ce constituie suma de 272.942,98 lei, compusă din datoria de bază în sumă de 169.999,98 lei şi dobânda de întârziere în sumă de 102.943,00 lei.

19. Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 15 septembrie 2023, s-a admis parţial cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Servprodland" şi s-a aplicat sechestru pe conturile bancare ale SA „Trimexpo", în limita sumei datoriei de bază de 169.999,98 lei, în rest cererea de asigurare a acţiunii s-a respins.

20. La data de 03 octombrie 2023, în Judecătoria Ungheni, pârâta SA „Trimexpo", în persoana reprezentantului, avocat Domente Marin, a depus cererea privind ridicarea sechestrului.

21. Ulterior, la data de 18 octombrie 2023, pârâta SA „Trimexpo", în persoana reprezentantului, avocat Domente Marin, a solicitat aplicarea excepţiei de tardivitate în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Servprodland" către SA „Trimexpo" privind încasarea prejudiciului material, dobânzii de întârziere şi compensarea cheltuielilor de judecată.

22. În motivarea cererii, pârâta susţine că plata efectuată de reclamantă prin Ordinul de plată nr.335 din 04 iunie 2018 constituie executarea obligaţiei contractuale asumate de acesta în temeiul art.6 din Contractul nr.7/18 din 17.05.2018.

23. Totodată, indică faptul că termenul de livrare a bunurilor a fost stabilit iniţial pentru data de 20 octombrie 2018 şi ulterior prelungit, la solicitarea cumpărătorului-beneficiar, până la data de 20 octombrie 2019, prin Acordul adiţional nr. 1.

24. În continuare, pârâta afirmă că reclamanta ar fi refuzat nejustificat recepţionarea bunurilor şi a serviciilor subsidiare începând cu 20 octombrie 2019, motiv pentru care consideră că termenul de prescripţie al pretinsului drept la restituirea avansului ar fi început să curgă de la 21 octombrie 2019 şi s-ar fi împlinit la 21 octombrie 2022.

25. De asemenea, pârâta respinge orice susţinere referitoare la existenţa unei încetări amiabile a Contractului nr.7/18 şi la asumarea obligaţiei de restituire a avansului, invocând faptul că între părţi nu a fost încheiat niciun acord de rezoluţiune.

26. În acelaşi sens, pârâta susţine că schimbul de corespondenţă electronică din luna noiembrie 2020 nu îi este opozabil, nu exprimă un consimţământ valabil al organului competent al SA „Trimexpo" şi a fost emis de o persoană lipsită de calitatea de administrator sau de un mandat corespunzător.

27. Totodată, pârâta afirmă că, aceste circumstanţe erau cunoscute reclamantei, întrucât datele privind administratorul SA „Trimexpo" sunt publice şi accesibile în Registrul de stat al persoanelor juridice.

28. În concluzie, pârâta consideră că termenul de prescripţie a expirat la data de 21 octombrie 2022, iar acţiunea depusă la 23 august 2023, este tardiv formulată.

29. În şedinţa de judecată din 30 ianuarie 2024, prin încheiere protocolară, a fost respinsă cererea reprezentantului pârâtei SA „Trimexpo" privind anularea măsurii de asigurare, aplicată prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 15 septembrie 2023 (f.d.150).

30. Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 07 februarie 2024, a fost respinsă excepţia de tardivitate invocată de reprezentantul pârâtei, avocatul Marin Domente, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Servprodland" către SA „Trimexpo" privind încasarea prejudiciului material, dobânzii de întârziere şi compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 152).

31. În şedinţa de judecată din 23 aprilie 2024, pârâta SA „Trimexpo", în persoana reprezentantului, avocat Domente Marin, a înaintat acţiune reconvenţională către SRL

„Servprodland”, intervenient accesoriu Granciuc Nicolae, solicitând constatarea ineficienţei scrisorii electronice pretins emise de către Nicolae Granciuc de pe adresa de e-mail *trimexpo2017@gmail.com* la data de 23 noiembrie 2020.

32. La data de 24 aprilie 2024, din partea reprezentantului SRL „Servprodland”, avocatul Victor Burac, au parvenit obiecţii împotriva primirii spre examinare a acţiunii reconvenţionale.

33. Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 29 aprilie 2024, a fost admisă spre examinare,

în cadrul procesului de judecată intentat în baza cererii de chemare în judecată formulate de SRL „Servprodland” către SA „Trimexpo” privind încasarea prejudiciului material, dobânzii de întârziere şi compensarea cheltuielilor de judecată, cererea reconvenţională depusă de reprezentantul SA „Trimexpo” împotriva SRL „Servprodland”, intervenient accesoriu Granciuc Nicolae, privind constatarea ineficienţei actului juridic (f.d. 216).

34. În şedinţa de judecată din 30 ianuarie 2024, SRL „Servprodland”, în persoana reprezentantului, avocat Burac Victor, a depus referinţa la cererea reconvenţională, precum şi cererea de concretizare a pretenţiilor.

35. În referinţă, SRL „Servprodland” declară că nu recunoaşte acţiunea reconvenţională înaintată de SA „Trimexpo” şi solicită respingerea acesteia ca neîntemeiată, precum şi încasarea din contul SA „Trimexpo” a cheltuielilor de judecată.

36. Menţionează că, deşi în acţiunea reconvenţională SA „Trimexpo” nu contestă existenţa şi conţinutul mesajului electronic din 23 noiembrie 2020, aceasta susţine că Nicolae Granciuc nu era şi nu este administrator al SA „Trimexpo”, iar Statutul SA „Trimexpo” nu ar prevedea dreptul acestuia de a opera modificări la Contractul nr. 7/18 din 17.05.2018, invocând în susţinerea acţiunii reconvenţionale art. 357 alin. (1) şi art. 358 Cod civil modernizat

37. Afirmă că, poziţia şi argumentele invocate de SA „Trimexpo” sunt nefondate, manipulatorii şi formulate cu rea-credinţă, constituind un abuz de drept, iar normele legale invocate sunt inaplicabile raportului juridic născut din Contractul nr.7/18 din 17.05.2018.

38. În acest sens, atrage atenţia că însuşi Contractul nr.7/18, precum şi toate cele trei acorduri adiţionale la acesta, au fost semnate din partea SA „Trimexpo” de către Nicolae Granciuc, cu aplicarea ştampilei societăţii, iar în şedinţele de judecată reprezentanţii SA „Trimexpo” au confirmat expres valabilitatea contractului şi a acordurilor adiţionale.

39. Totodată, menţionează că Contractul nr.03/19 din 08 aprilie 2019, precum şi actul de predare-primire care atestă executarea acestuia, au fost, de asemenea, semnate de Nicolae Granciuc.

40. De asemenea, înscrisul intitulat „Reclamaţia” din 20 iunie 2023, adresat de SA „Trimexpo” către SRL „Servprodland”, a fost semnat de Nicolae Granciuc, prin care SA „Trimexpo” a confirmat în mod repetat că acesta deţine împuterniciri depline de a reprezenta şi obliga societatea în raporturile cu terţii.

41. În aceste condiţii, susţine, în primul rând, că dacă Nicolae Granciuc a avut dreptul de a semna şi încheia Contractul nr.7/18, acesta avea implicit şi dreptul de a semna orice comunicare şi de a opera modificări ale contractului respectiv.

42. În al doilea rând, având în vedere că reprezentanţii SA „Trimexpo” au recunoscut existenţa şi valabilitatea contractului, SRL „Servprodland” este degrevată de sarcina probei, în temeiul art.123 alin.(6) CPC.

43. În al treilea rând, indică că alegaţiile contrare formulate în acţiunea reconvenţională sunt pasibile de a fi respinse, întrucât au fost formulate cu rea-credinţă şi cu încălcarea principiului bunei-credinţe, contrar art.11 alin.(2) şi art.13 alin.(1) şi (2) Cod civil, precum şi art.61 alin.(1) CPC.

44. Menţionează că, Contractul nr.7/18 a fost încheiat la 17 mai 2018 şi, în afara plăţii avansului efectuate la 04 iunie 2018, nicio altă prestaţie contractuală nu a fost executată de către părţi. Mai mult, potrivit art.4 din Contract, termenul de valabilitate al acestuia a expirat la 31 decembrie 2018, astfel încât contractul nu poate fi calificat drept „în curs de realizare".

45. Totodată, susţine că scrisoarea electronică din 23 noiembrie 2021 nu poate fi calificată drept un act de novaţie, ci reprezintă o simplă comunicare prin care SA „Trimexpo" a recunoscut existenţa datoriei şi obligaţia de restituire a avansului.

46. În acest context, menţionează că SRL „Servprodland", prin mesajul electronic din 20 noiembrie 2021, a formulat declaraţia de rezoluţiune a Contractului nr. 7/18, iar, ca urmare a primirii acesteia, SA „Trimexpo", prin directorul comercial Nicolae Granciuc, a recunoscut, prin mesajul electronic din 23 noiembrie 2021, obligaţia legală de restituire a avansului.

47. În final, reclamanta/pârâta subliniază că, chiar şi în ipoteza admiterii susţinerilor SA „Trimexpo" potrivit cărora Nicolae Granciuc nu ar fi deţinut împuterniciri de reprezentare, rezultă că însuşi Contractul nr.7/18 ar fi fost semnat de o persoană lipsită de calitate, caz în care suma de 170.000,00 lei, achitată ca avans la 04 iunie 2018, constituie îmbogăţire fără justă cauză şi este, în orice caz, supusă restituirii.

48. Prin cererea de concretizare a pretenţiilor din 30 ianuarie 2024, reclamanta SRL „Servprodland" solicită încasarea de la SA „Trimexpo" a prejudiciului material în cuantum de 169.999,98 lei, cu titlu de restituire a datoriei, precum şi dobânda legală aferentă sumei indicate pentru perioada cuprinsă între 05 iunie 2018 şi data executării hotărârii judecătoreşti irevocabile, inclusiv cheltuielile de judecată.

49. Ulterior, prin cererea de concretizare a pretenţiilor din 08 octombrie 2024, reclamanta solicită încasarea de la SA „Trimexpo" a prejudiciului material cauzat prin neexecutarea Contractului nr.7/18 din 17 mai 2018 şi nerestituirea avansului achitat la 04 iunie 2018, în sumă de 169.999,98 lei, precum şi dobânda legală calculată pentru perioada cuprinsă între 01 decembrie 2021 - inclusiv până la data executării hotărârii judecătoreşti, care la data pronunţării hotărârii judecătoreşti, cuantumul acesteia urmând a fi precizat suplimentar prin calcul prezentat instanţei, precum şi cheltuielile de judecare a cauzei.

Poziţia instanţei de fond:

50. Prin hotărârea judecătoriei Ungheni din 12 noiembrie 2024, s-a admis parţial acţiunea înaintată de SRL „Servprodland" către SA „Trimexpo", privind încasarea sumei şi a cheltuielilor de judecată. S-a dispus încasarea din contul SA „Trimexpo" în beneficiul SRL „Servprodland" a sumei de 169.999,98 lei în baza contractului nr.7/18 din 17.05.2018 implementare producţiei tehnico-ştiinţifice pentru culturi de lavandă, dobânda de întârziere pentru perioada 01.12.2021 - 10.07.2023 în mărime de 60.573,90 lei, în rest dobânda de întârziere în sumă de 42.369,10 lei s-a respins. S-a încasat din contul SA „Trimexpo" în beneficiul SRL „Servprodland" cheltuieli de judecată compuse din cheltuieli suportate pentru obţinerea extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice referitor la pârât în mărime de 111,75 lei, cheltuieli de executare în cuantum de 2.700 lei, taxa de

stat proporţional admise în mărime de 6.917,21 lei, în total suma de 9.728,96 lei, în rest, diferenţa taxei de stat în mărime de 1.313,22 lei s-a respins. S-a încasat din contul SA „Trimexpo” în beneficiul SRL „Servprodland” cheltuieli de asistenţă juridică în mărime de 50.000,00 lei, în rest solicitarea privind încasarea cheltuielilor de asistenţă juridică în sumă de 153.787,00 lei s-a respins.

51. Concomitent, s-a respins cererea reconvenţională depusă de SA „Trimexpo” către SRL „Servprodland”, intervenient accesoriu de partea reclamantei Granciuc Nicole privind constatarea ineficienţei scrisorii electronice de pe email: trimexpo2017@gmail.com din 23.11.2020. Măsura de asigurare a acţiunii, aplicată prin Încheierea Judecătoriei Ungheni cu nr.2c-51/2923 din 15.09.2023, în limita valorii de 169.999,98 lei şi-a păstrat efectul până la executarea hotărârii judecătoreşti.

52. Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 22.01.2025, fiind corectată eroarea materială din dispozitivului hotărârii Judecătoriei Ungheni nr.2c-51/2023 din data de 12.11.2024 şi anume, la aliniatul 2 s-a exclus din textul hotărârii data de 01.04.2021.

Solicitarea apelanţilor:

53. Invocând netemeinicia soluţiei instanţei de fond, la 28 noiembrie 2024, apelanta SA „Trimexpo”, a declarat apel nemotivat, ulterior la 05 martie 2025 apel motivat, prin care şi-a exprimat dezacordul cu hotărârea instanţei inferioare, solicitând admiterea apelului în sensul declarat, cu pronunţarea unei noi soluţii prin care să fie casată încheierea din 07.02.2024 prin care s-a respins excepţia de tardivitate invocată de SA „Trimexpo” la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Servprodland” către SA „Trimexpo” privind încasarea prejudiciului material, la fel, casarea hotărârii instanţei de fond din 12 noiembrie 2023, respingerea acţiunii înaintate şi admiterea cererii reconvenţionale depusă de SA „Trimexpo” către SRL „Servprodland”, intervenient accesoriu de partea reclamantei Granciuc Nicole privind constatarea ineficienţei scrisorii electronice de pe email: trimexpo2017@gmail.com din 23.11.2020.

54. La fel, dezacordul cu hotărârea instanţei de fond în partea încasării cheltuielilor de asistenţă juridică şi-a manifestat apelantul SRL „Servprodland”, în persoana reprezentantului, avocat Burac Victor, solicitând majorarea acestora până la 171.181,00 lei ce urmează a fi încasate din contul SA „Trimexpo”.

Argumentele părţilor:

55. În susţinerea apelului depus de SA „Trimexpo”, cu referire la netemeinicia încheierii judecătoriei Ungheni prin care s-a respins excepţia de tardivitate, reţine că, în conformitate cu prevederile art.185 alin.(1) Cod de procedură civilă, judecătorul, în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, îndeplineşte următoarele acte: n) la cerere, soluţionează excepţia de tardivitate a pretenţiilor.

56. În conformitate cu prevederile art.186^1 alin.(1) şi (2) Cod de procedură civilă, cererile depuse în instanţa de judecată peste termenul de prescripţie extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanţa de judecată a excepţiei de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripţie sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepţiei, instanţa de judecată examinează excepţia de tardivitate concomitent cu cererea

de repunere în termen. (2) Excepţia de tardivitate şi, după caz, repunerea în termen se soluţionează în şedinţă de judecată, convocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. Lipsa participanţilor citaţi legal nu împiedică examinarea cererilor.

57. În susţinerea pretenţiilor formulate, SRL „Servprodland", precum şi în susţinerea poziţiei sale, instanţa de fond reţine Contractul nr.7/18 din 17 mai 2018, încheiat între SRL „Servprodland" şi SA „Trimexpo", Acordul adiţional nr.1 din 19 octombrie 2018, prin care termenul de livrare a fost prelungit până la 20 octombrie 2019, corespondenţa electronică din 20 noiembrie 2020, prin care directorul SRL „Servprodland", Melniciuc Serghei, a notificat unilateral stoparea proiectului privind cultura de lavandă, invocând lipsa pieţei de desfacere şi schimbarea situaţiei economice, precum şi răspunsul recepţionat din partea Nicolae Granciuc, director comercial al SA „Trimexpo", prin care acesta a comunicat disponibilitatea restituirii sumei achitate până în luna noiembrie 2021, fără a deţine împuterniciri exprese în acest sens din partea administratorului Victor Granciuc, precum şi Actul de verificare a decontărilor reciproce din 31 decembrie 2019, semnat de administratorul SA „Trimexpo", Victor Granciuc.

58. În aceste circumstanţe, dreptul SRL „Servprodland" de a solicita restituirea sumelor prin înaintarea unei acţiuni în justiţie împotriva SA „Trimexpo", întemeiat pe Contractul nr.7/18 din 17.05.2018 şi Acordul adiţional nr.1 din 19.10.2018, a fost considerat ca fiind născut la data de 20 octombrie 2019, fapt confirmat prin Actul de verificare a decontărilor reciproce din 31.12.2019, semnat de administratorul SA „Trimexpo", Victor Granciuc.

59. În consecinţă, termenul de prescripţie pentru înaintarea acţiunii a început să curgă la data de 31 decembrie 2019 şi a expirat la data de 31 decembrie 2022, iar acţiunea a fost înaintată la data de 23 august 2023.

60. Indică că, actul de verificare privind decontările reciproce la data de 31.12.2019 între SRL „Servprodland" şi SA „Trimexpo" nu poate confirma sau infirma careva situaţii financiare.

61. Afirmă apelanta că, forma Actului de verificare privind decontările reciproce este prevăzută de Ordinul Ministerului Finanţelor nr.216 din 28.12.2015 cu privire la aprobarea Planului de conturi contabile în sistemul bugetar şi a Normelor metodologice privind evidenţa contabilă şi raportarea financiară în sistemul bugetar, Formular 21, iar ca element obligatoriu conţine „Semnătura Contabilului".

62. Menţionează că, actul de verificare privind decontările reciproce la data de 31.12.2019 între SRL „Servprodland" şi SA „Trimexpo" anexat de către reclamantă nu conţine nici semnătura contabilului SA „Trimexpo", căzând sub incidenţa prevederilor art.334 alin.(3) Cod civil, în corespundere cu care, actul juridic sau clauza care contravin unei dispoziţii legale imperative ce nu prevede expres sancţiunea nulităţii sunt nule sau anulabile dacă această sancţiune trebuie aplicată pentru ca scopul dispoziţiei legale încălcate să fie atins (nulitatea virtuală).

63. Tot aici, în conformitate cu prevederile art.11 alin.(1) şi (7) al Legii contabilităţii şi raportării financiare, faptele economice se contabilizează în temeiul documentelor primare. (7) Documentele primare conţin următoarele elemente obligatorii: a) denumirea şi numărul documentului; b) data întocmirii documentului; c) denumirea, adresa, IDNO (codul fiscal) al entităţii din numele căreia este întocmit documentul; d) denumirea, adresa, IDNO (codul fiscal) al destinatarului documentului, iar pentru persoanele fizice – IDNP (codul personal); e) conţinutul faptelor economice; f) etaloanele cantitative şi valorice în

care sînt exprimate faptele economice; g) funcţiile, numele, prenumele şi semnăturile persoanelor responsabile de efectuarea (producerea) faptelor economice.

64. Astfel, actul de verificare privind decontările reciproce la data de 31.12.2019 între SRL „Servprodland" şi SA „Trimexpo" nu reprezintă un document primar şi nu poate sub nici o formă să stabilescă existenţa cărorva fapte economice, precum ar fi datorii.

65. În conformitate cu prevederile art.401 alin.(1) Cod Civil, cursul prescripţiei extinctive se întrerupe: a) printr-un act voluntar de executare sau prin recunoaşterea, în orice alt mod, expres sau tacit, a dreptului a cărui acţiune se prescrie, făcută de către cel în folosul căruia curge prescripţia. Constituie acte de recunoaştere tacită executarea parţială a obligaţiei, achitarea, în tot sau în parte, a dobânzilor sau a penalităţilor, constituirea unei garanţii, solicitarea unui termen de plată, declararea compensării şi alte asemenea manifestări care să ateste în mod neîndoielnic existenţa dreptului celui împotriva căruia curge prescripţia; b) prin înaintarea în modul stabilit a unei cereri de chemare în judecată, de arbitrare, a unei cereri de eliberare a ordonanţei judecătoreşti sau a unei alte cereri în organul jurisdicţional competent; c) prin înaintarea în modul stabilit a unei cereri de admitere a creanţei în cadrul procesului de insolvabilitate, precum şi a cererii de intervenţie în cadrul procedurii de executare silită în curs pornite de alţi creditori; d) în alte cazuri prevăzute de lege.

66. În temeiul normei menţionate, Contractul nr.7/18 din 17.05.2018 semnat între SRL „Servprodland" şi SA „Trimexpo", acordul adiţional nr.1 din 19.10.2018, privind prelungirea termenului livrării până la 20.10.2019, corespondenţa electronică din data de 20.11.2020 prin care Directorul SRL „Servprodland", Melniciuc Serghei, a solicitat unilateral stoparea proiectului cu lavanda, în legătură cu lipsa pieţei de desfacere şi schimbarea situaţiei economice, la care a parvenit răspuns de la Nicolae Granciuc, director comercial SA „Trimexpo", fără careva împuterniciri în acest sens eliberate de Administratorul Victor Granciuc, privind disponibilitatea restituirii sumei până în noiembrie 2021, precum şi Actul de verificare a decontărilor reciproce din 31.12.2019, semnat de administratorul SA „Trimexpo" – Victor Granciuc anexate de către SRL „Servprodland" nu poate fi considerat un act de recunoaştere expresă sau tacită, deoarece depăşeşte acţiunile descrise în norma menţionată, precum şi, deşi instanţa a constatat lipsa împuternicirilor lui Nicolae Granciuc, ultima a recurs la o interpretare extinsivă şi tendenţioasă prin afirmaţia „instanţa relevă că în mod indirect dreptul de a reprezenta întreprinderea (SA „Trimexpo") se atestă şi prin reclamaţia 20.06.2023 semnată de Nicolae Granciuc", fapt inadmisibil, împuternicirile de reprezentate nu pot fi indirecte, acestea urmează a fi exprese, exhaustive şi limitative.

67. Raporturile juridice născute între părţi sunt specifice activităţii economice desfăşurate de agenţii economici, motiv pentru care termenul în interiorul căruia titularul dreptului este îndreptăţit să formuleze acţiune în justiţie începe să curgă de la data pretinsei încălcări a dreptului.

68. În aceste condiţii, termenul de prescripţie aplicabil SRL „Servprodland" pentru încasarea sumelor rezultate din contractul încheiat a început să curgă la data de 31 decembrie 2019, moment care a determinat naşterea dreptului la acţiune pentru revendicările formulate, în contextul în care reclamanta cunoştea cu certitudine circumstanţele cauzei, inclusiv prin semnarea contractelor menţionate. Prin urmare, termenul de prescripţie s-a împlinit la data de 31 decembrie 2022, iar acţiunea a fost introdusă la data de 23 august 2023.

69. În lumina celor expuse, apreciază ca neîntemeiată respingerea excepţiei de tardivitate prin încheierea din 10 februarie 2025, fiind necesară constatarea caracterului tardiv al acţiunii şi, în consecinţă, respingerea cererii de chemare în judecată privind încasarea datoriei şi a dobânzii de întârziere, înaintată la data de 23 august 2023 de SRL „Servprodland" împotriva SA „Trimexpo".

70. În consecutivitate, susţine ca fiind ilegală şi netemeinică respingerea acţiunii reconvenţionale, privind constatarea ineficienţei pretinsei scrisori electronice, presupus parvenită de la Nicolae Granciuc, de pe adresa de e-mail *trimexpo2017@gmail.com*, la data de 23 noiembrie 2020 (Anexa nr. 6.4. la acţiunea principală), în cuprinsul căreia s-ar fi menţionat că *„ne obligăm ca până în luna noiembrie 2021 să returnăm avansul integral"*.

71. Indică că, SRL „Servprodland" şi-a întemeiat acţiunea, iar instanţa de fond a preluat această poziţie fără o analiză efectivă a probatoriului, bazându-se exclusiv pe un singur argument şi un singur înscris, şi anume pe pretinsa scrisoare electronică, presupus expediată de către Nicolae Granciuc de pe adresa de e-mail *trimexpo2017@gmail.com* la data de 23 noiembrie 2020 (Anexa nr. 6.4 la acţiunea principală), în care s-ar fi menţionat: *„ne obligăm ca până în luna noiembrie 2021 să returnăm avansul integral"*.

72. În esenţă, SRL „Servprodland" susţine existenţa unei novaţii, prin care obligaţiile stabilite prin Contractul nr.7/18 din 17 mai 2018 ar fi fost înlocuite cu o nouă obligaţie, respectiv aceea de restituire integrală a avansului.

73. Având în vedere aceste circumstanţe invocate de SRL „Servprodland", se impunea în mod necesar formularea şi înaintarea acţiunii reconvenţionale, în scopul constatării ineficienţei juridice a scrisorii electronice pretins emise de către Nicolae Granciuc, de pe adresa *trimexpo2017@gmail.com*, la data de 23 noiembrie 2020, precum că, Nicolae Granciuc nu este şi nu a fost niciodată administratorul SA „Trimexpo". Pe întreaga perioadă de la fondarea societăţii şi până în prezent, inclusiv la data de 23 noiembrie 2020, administratorul SA „Trimexpo" a fost şi este Granciuc Victor, fapt constatat inclusiv de instanţa de fond.

74. Totodată, Nicolae Granciuc nu a comunicat, nu s-a consultat şi nu a obţinut acordul din partea administratorului Granciuc Victor pentru restituirea avansului achitat, motiv pentru care acesta nu putea exercita un drept pe care nu îl deţinea şi care nu i-a fost conferit.

75. De asemenea, reţine că Registrul de stat al persoanelor juridice, în care sunt reflectate datele privind administratorul SA „Trimexpo", constituie un registru public, al cărui conţinut era cunoscut SRL „Servprodland" şi reprezentanţilor săi, inclusiv, la momentul formulării corespondenţei electronice din 20.11.2020 şi 23.11.2020.

76. Suplimentar, menţionează că Statutul SA „Trimexpo" nu conferă directorului comercial Nicolae Granciuc dreptul de a opera modificări ale Contractului nr. 7/18 din 17.05.2018, decât în baza unor împuterniciri exprese acordate de Granciuc Victor, în calitate de preşedinte al SA „Trimexpo", împuterniciri care nu au fost acordate.

77. În aceste condiţii, scrisoarea electronică pretins emisă de către Nicolae Granciuc la data de 23.11.2020, de pe adresa *trimexpo2017@gmail.com* (Anexa nr. 6.4 la acţiunea principală), este lipsită de eficienţă juridică şi inopozabilă SA „Trimexpo".

78. Potrivit prevederilor art.308 Cod civil, act juridic civil este manifestarea de către persoane fizice şi juridice a voinţei îndreptate spre naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice civile.

79. În conformitate cu art.311 alin.(3) Cod civil, act juridic de dispoziţie este actul care are ca rezultat ieşirea din patrimoniu a unui drept sau grevarea cu drepturi reale limitate.

80. Iar prevederile art.992 alin.(1) şi (2) Cod civil, stipulează că contract este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice. Contractului îi sunt aplicabile normele cu privire la actul juridic.

81. Astfel reţine că, obiectul pretinsa scrisoare electronică, pretins parvenită de la Nicolae Granciuc, email: trimexpo2017@gmail.com din 23.11.2020 (Anexa nr.6.4. la Acţiunea principală), în care se pretinde a fi menţionat că: „ ne obligăm ca până în luna noiembrie 2021 să returnăm avansul integral", constituie obligaţia SA „Trimexpo" de a transmite SRL „Servprodland" un careva avans, care nu se reflectă nici în Contractul 7/18 din 17.05.2018, ultimul prevăzând în art.6 „Valoarea totală a contractului fiind de 14.000,00 Euro pentru 20.000,00 de butaşi înrădăcinaţi cu achitarea în 2 rate egale", ba mai mult decât atât, nici un înscris anexat la materialele dosarului nu face referire la careva avans, astfel, nefiind realizat un raport juridic civil sinalagmatic.

82. La caz, pretinsa scrisoare electronică, pretins parvenită de la Nicolae Granciuc, email: trimexpo2017@gmail.com din 23.11.2020 (Anexa nr.6.4. la Acţiunea principală), în care se pretinde a fi menţionat că: „ne obligăm ca până în luna noiembrie 2021 să returnăm avansul integral", nu a fost generatoare de careva raporturi juridice, pornind de la lipsa obiectului, lipsa contractului la care se face referire, lipsa cărorva relaţii de plată a avansului dintre SRL „Servprodland" şi SA „Trimexpo" şi în final, incapacitatea lui Nicolae Granciuc de a crea obligaţii faţă de SA „Trimexpo", din lipsa împuternicirilor, administrator fiind Victor Granciuc.

83. Deci, norma art.357 alin.(1) Cod civil, imperativ prevede că, dacă actul juridic, fără a fi nul sau anulabil, nu produce, total sau parţial, efectele sale juridice, el este, în această parte, ineficient. Respectiv, actul juridic nu urmează să contravine cărorva norme sau dispoziţii imperative ale legii, pentru ca ineficienţa să opereze, deoarece legea expres prevede că actul juridic fără a fi nul sau anulabil, poate fi ineficient.

84. Cu referire la netemeinicia concluziei instanţei de fond referitoare la încasarea sumelor băneşti solicitate de SRL „Servprodland" comunică că, pe parcursul motivării soluţiei, instanţa de fond a făcut trimitere în mod constant la pretinsa scrisoare electronică, presupus expediată de Nicolae Granciuc de pe adresa de e-mail *trimexpo2017@gmail.com* la data de 23.11.2020 (Anexa nr. 6.4 la acţiunea principală), în care s-ar menţiona: *„ne obligăm ca până în luna noiembrie 2021 să returnăm avansul integral"*, precum şi Actul de verificare a decontărilor reciproce din 31.12.2019, semnat de administratorul SA „Trimexpo" Victor Granciuc, fără a analiza eficienţa juridică a primului înscris şi ignorând faptul că, începând cu data de 31.12.2019, termenul de prescripţie era depăşit.

85. Totodată, instanţa nu a pus sub semnul întrebării cauza inacţiunii SRL „Servprodland" pe o perioadă îndelungată, începând cu 31.12.2019, aspect esenţial în aprecierea exercitării cu bună-credinţă a dreptului la acţiune.

86. Mai mult, instanţa de fond a ignorat dispoziţiile art.118 Cod de procedură civilă, potrivit cărora *„fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale, dacă legea nu dispune altfel"*. Această omisiune rezultă din afirmaţia instanţei potrivit căreia *„în cadrul şedinţei de judecată nu au fost prezentate careva înscrisuri care ar proba faptul că pretinsa scrisoare electronică nu are tangenţă cu litigiul apărut în temeiul Contractului nr.7/18 din 17.05.2018"*.

87. Or, SA „Trimexpo” a prezentat probe concludente din care rezultă că Nicolae Granciuc nu era împuternicit să transmită asemenea corespondenţă şi că singura persoană abilitată să angajeze societatea în astfel de raporturi juridice era Victor Granciuc. În acest sens, au fost depuse la dosar fişele de post ale lui Nicolae Granciuc, precum şi procurile de împuternicire, cu indicarea expresă a limitelor atribuţiilor acestuia.

88. Cu toate acestea, instanţa de fond nu explică în ce mod SRL „Servprodland” a probat legătura pretinselor scrisori electronice cu litigiul dedus judecăţii, deşi sarcina probei revenea anume reclamantei, acesta fiind cel care a invocat respectivele înscrisuri ca probe în susţinerea pretenţiilor sale.

89. În aceste condiţii, poziţia instanţei de fond se caracterizează printr-o analiză incompletă a probelor, o aplicare eronată a normelor procesuale privind sarcina probei şi o apreciere unilaterală a situaţiei de fapt, fiind astfel prematură şi tendenţioasă.

90. *În argumentarea cererii de apel depusă de SRL „Servprodland”* privind încasarea din contul SA „Trimexpo” a cheltuielilor de asistenţă juridică în cuantum de 203.787,00 lei, instanţa reţine că, în susţinerea acestei pretenţii, avocatul a prezentat raportul privind serviciile juridice prestate, în care sunt detaliate descrierea serviciilor, numărul de ore lucrate, plăţile efectuate şi datele achitării acestora, iar ca acte justificative au fost anexate facturi fiscale.

91. În calculul cheltuielilor de asistenţă juridică, prezentat de apelanta SRL „Servprodland” în instanţa de fond, apelanta a indicat, că:

92. Apelanta este reprezentat de avocatul Victor Burac, în baza Contractului de asistenţă juridică nr.R/J/407-2023 din 04 iulie 2023 (copie anexată la dosarul cauzei), precum şi a mandatelor avocaţiale emise în baza acestui contract (originalele se află în dosarul cauzei).

93. Contractul de asistenţă juridică prevede, la art.15, reprezentarea intereselor apelantei în cauza dată, pe baza unui onorariu orar de 100,00 EURO. Această mărime a onorariului se încadrează în intervalul recomandat de 70–170 EUR/oră, aprobat prin pct.5 al Hotărârii Consiliului Uniunii Avocaţilor din Republica Moldova nr.19-02/27.05.2022, şi, prin urmare, nu poate fi considerată exagerată, fiind rezonabilă în sensul art.96 alin.(1) CPC.

94. Volumul activităţilor prestate în cadrul cauzei a fost de 105,5 ore, conform Tabelelor de activităţi anexate la dosar, care descriu detaliat serviciile efectuate. Având în vedere că administratorul SRL „Servprodland” nu are calificare juridică şi are dreptul de a beneficia de asistenţă juridică (art.8 CPC), volumul de activităţi efectuate de avocat este necesar şi rezonabil.

95. Pentru serviciile juridice prestate, apelanta a suportat cheltuieli totale de 203.787,00 lei (echivalentul a 10.550 EUR), ceea ce este dovedit prin actele anexate, inclusiv conturile de plată, extrasele bancare şi facturile fiscale care confirmă prestarea serviciilor şi cuantumul plăţilor efectuate.

96. Întrucât aceste cheltuieli au fost efectiv suportate de apelantă şi volumul activităţilor prestate este documentat, apelanta SRL „Servprodland” susţine că aceste cheltuieli nu sunt exagerate, ci sunt necesare şi rezonabile în sensul art.96 alin.(1) CPC.

97. În hotărârea contestată, instanţa de fond nu a formulat niciun fel de critici sau concluzii motivate privind caracterul „nejustificat şi exagerat” al cheltuielilor de asistenţă juridică solicitate de apelantul SRL „Servprodland”.

98. Instanţa nu a apreciat că volumul de muncă depus de reprezentantul apelantei, pe parcursul examinării cauzei în prima instanţă, în cuantum de 105,5 ore, ar fi „exagerat sau nejustificat”.

99. Instanţa nu a contestat nici mărimea onorariului orar convenit în Contractul de asistenţă juridică încheiat între apelant şi avocat, de 100 EUR/oră, care se încadrează în intervalul recomandat de Uniunea Avocaţilor din Republica Moldova (70–170 EUR/oră).

100. Având în vedere că instanţa nu a constatat caracterul exagerat sau nejustificat al volumului de lucru sau al onorariului orar, concluzia că mărimea cheltuielilor de asistenţă juridică ar fi „nejustificată şi exagerată” este arbitrară, fiind bazată exclusiv pe aprecierea subiectivă a sumei totale, care reprezintă multiplicarea onorariului orar cu volumul de muncă efectiv prestat.

101. Totodată indică că, apelanta a pus la dispoziţia instanţei toate înscrisurile care demonstrează realitatea, necesitatea şi rezonabilitatea cheltuielilor de asistenţă juridică, şi anume: copia contractului de asistenţă juridică care atestă mărimea onorariului; hotărârea Consiliului Uniunii Avocaţilor care confirmă că onorariul este rezonabil; tabelele de activităţi care reflectă în detaliu volumul de lucru prestat; documentele de plată şi extrasele bancare care atestă efectuarea plăţilor; facturile fiscale care confirmă prestarea serviciilor de asistenţă juridică.

102. În lipsa unor critici motivate privind volumul de lucru sau mărimea onorariului, instanţa era obligată să dispună încasarea cheltuielilor de asistenţă juridică suportate de SRL „Servprodland” proporţional cu partea admisă din acţiune.

103. Prin referinţa depusă de SRL „Servprodland”, în persoana reprezentantului, avocat Burac Victor la 23 octombrie 2025 a solicitat respingerea apelului declarat de SA „Trimexpo”, cu admiterea apelului declarat de SRL „Servprodland”, cu modificarea hotărârii judecătoriei instanţei de fond în partea cheltuielilor de asistenţă juridică în mărime de 171.181,00 lei, cu încasarea cheltuielilor de judecată suportate în instanţa de apel în mărime de 88.343,08 lei.

Declaraţiile părţilor în şedinţa de judecată:

104. *Reprezentantul SRL „Servprodland”, avocatul Burac Victor,* a solicitat admiterea apelului înaintat, casarea parţială a hotărârii Judecătoriei Ungheni din 12 noiembrie 2024, în partea ce ţine de încasarea cheltuielilor de asistenţă juridică şi emiterea unei noi decizii prin care să fie încasate de la SA „Trimexpo”, în beneficiul apelantei SRL „Servprodland”, cheltuielile de asistenţă juridică în sumă de 171.181,00 lei, precum şi cheltuielile pentru judecarea în apel. Concomitent reprezentantul apelantei a solicitat respingerea apelului declarat de SA „Trimexpo”.

105. Cu referire la cheltuielile de asistenţă juridică comunică că, sunt confirmate prin contractul de asistenţă juridică, calculele aferente şi facturile fiscale emise şi anexate la materialele cauzei, însă instanţa de fond nu s-a pronunţat asupra volumului activităţilor desfăşurate şi nici nu a oferit motivare privind mărimea onorariului, care se susţine a fi exagerat.

106. În argumentarea solicitări respingerii apelului depus de SA „Trimexpo” menţionează că, acordurile adiţionale la contract au fost încheiate cu acordul ambelor părţi, ultimul fiind semnat în octombrie 2019, iar până în anul 2020 nu a avut loc nicio executare a obligaţiilor contractuale.

107. Între 2018 şi 2020 nu s-a livrat niciun bun sau serviciu, iar clientul SRL „Servprodland” a solicitat returnarea avansului. Schimbul de corespondenţă din noiembrie 2020 poate fi considerat un acord amiabil de reziliere a contractului, valabil chiar şi sub forma unui schimb de scrisori.

108. Plata celei de-a doua tranşe nu trebuia efectuată, aceasta fiind condiţionată de livrarea bunurilor sau serviciilor, care nu a avut loc. În lipsa facturilor fiscale, bonurilor sau a altor dovezi de livrare, suma achitată trebuie restituită ca îmbogăţire fără justă cauză, indiferent de existenţa contractului.

109. *Pe de altă parte, reprezentantul SA „Trimexpo”, avocatul Domente Marin*, a pledat pentru admiterea apelului înaintat, casarea hotărârii judecătoriei Ungheni din 12 noiembrie 2024, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acţiunea înaintată de SRL „Servprodland” către SA „Trimexpo”, să fie respinsă integral.

110. În argumentarea poziţiei sale, reprezentantul a subliniat că, răspunsul transmis de Granciuc Nicolae a fost emis fără împuternicire legală, întrucât responsabilul cu eliberarea unor astfel de răspunsuri era Granciuc Victor. În consecinţă, reclamaţia din 20.06.2023, semnată de Granciuc Nicolae, nu poate fi considerată opozabilă SA „Trimexpo”, iar instanţa de fond a utilizat-o incorect la baza soluţiei adoptate, or Nicolae Granciuc nu este şi nu a fost administratorul SA „Trimexpo” şi nu s-a consultat cu Granciuc Victor privind restituirea sumelor.

111. Mai mult reprezentantul apelantei a indicat că, emailul transmis de SRL „Servprodland” nu respectă cerinţele legii privind documentul şi semnătura electronică, fiind astfel ineficient din punct de vedere juridic. Scrisoarea electronică nu poate fi considerată opozabilă şi nu are legătură cu obligaţiile prevăzute în contractul nr.7/18 din 17.05.2018.

112. În continuare afirmă că, dreptul SRL „Servprodland” de a solicita în instanţă încasarea sumelor datorate în baza contractului nr.7/18 din 17.05.2018 s-a născut la data de 31.12.2019, prin actul de verificare a decontărilor reciproce semnat de Victor Granciuc. Acţiunea a fost însă înaintată la 23.08.2023, peste termenul de prescripţie legal prevăzut, ceea ce atrage inadmisibilitatea cererii.

113. Atrage atenţia instanţei de apel că, în conformitate cu pct.6 din contractul nr.7/18, SRL „Servprodland” a efectuat plata primei tranşe, iar plata celei de-a doua tranşe era condiţionată de ridicarea bunurilor şi servicii. În realitate, SRL „Servprodland” nu a dorit să achite a doua rată şi a ignorat prevederile contractuale. SA „Trimexpo” şi-a executat integral obligaţiile contractuale, inclusiv serviciul de cultivare prevăzut la art.1, însă reclamantul nu a ridicat bunurile.

114. În concluzie, reprezentantul SA „Trimexpo” a susţinut că acţiunea SRL „Servprodland” este formulată fără temei legal, peste termenul de prescripţie, întemeiată pe corespondenţă neîmpotrivită şi neexecutarea obligaţiilor imputabilă exclusiv reclamantului, motiv pentru care instanţa de apel urmează să respingă acţiunea integral.

Aprecierea instanţei de apel:

115. Analizând argumentele invocate de apelanţii prin prisma actelor şi circumstanţelor cauzei, raportate la dispoziţiile legale incidente speţei, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord, consideră apelul depus de SRL „Servprodland” ca neîntemeiat, iar apelul depus de SA „Trimexpo”, întemeiat şi care urmează a fi admis, din următoarele motive:

116. Potrivit art.385 alin.(1) lit.b) CPC, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să modifice hotărârea primei instanţe.

117. Potrivit art.373 alin.(1) CPC, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

118. Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

119. Colegiul Civil reţine că, instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinând-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

120. Din probatoriul administrat în speţă Colegiul civil a stabilit, că la data de 17.05.2018, SA „Trimexpo", reprezentată de Granciuc Nicolae, având funcţia de director comercial, în calitate de prestator de servicii – executant, şi SRL „Servprodland", reprezentată de Melniciuc Sergiu, având funcţia de director, în calitate de beneficiar - cumpărător, au încheiat Contractul nr.7/18 privind implementarea producţiei tehnico-ştiinţifice pentru culturile de lavandă (f.d.19-23, vol.I).

121. În temeiul art.1 şi art.2 ale contractului, pârâta SA „Trimexpo" s-a obligat să cultive şi să vândă 20.000,00 de butaşi înrădăcinaţi de lavandă, clona „Moldoveanca 4", precum şi să asigure asistenţă consultativă şi instrucţiuni privind plantarea şi îngrijirea culturii, urmărind implementarea procesului de cultivare la toate fazele acestuia, inclusiv, lucrările curente de întreţinere şi recoltare (cu ieşirea în câmp).

122. La rândul său, reclamanta, SRL „Servprodland", potrivit art.6 din contract, s-a obligat să achite contravaloarea bunurilor şi serviciilor la preţul de 0,70 Euro per butaş (TVA inclus), valoarea totală a contractului fiind de 14.000,00 Euro pentru cei 20.000 de butaşi, cu plata efectuată în două tranşe egale: 50% în termen de 5 zile lucrătoare de la data semnării contractului şi 50% la momentul predării mărfii.

123. Totodată, potrivit art.7 părţile au convenit, că plăţile se vor face în baza Facturilor fiscale emise de vânzătorul executant şi vor putea fi achitate prin virament bancar la cursul oficial al BNM din data achitării.

124. Conform art.9 din contract, vânzătorul–prestator SA „Trimexpo" se obligă să producă şi să furnizeze la data de 20.10.2018 cumpărătorului beneficiar SRL „Servprodland" în acord cu standardul acestuia şi în conformitate cu cerinţele de utilizare, aşa cum rezultă ele din soluţia tehnică de execuţie specifică soiului comandat.

125. Potrivit actului adiţional nr.1 încheiat la 19.10.2018, art.9 a fost modificat, astfel încât vânzătorul-prestator SA „Trimexpo" se obligă să producă şi să furnizeze bunurile la data de 20.10.2019.

126. Deci, prin actul adiţional nr.1 din 19.10.2018, părţile au convenit expres asupra stabilirii unui nou termen de livrare pentru data de 20.10.2019.

127. Totodată, potrivit pct.10.1 din Contract, vânzătorul-prestator SA „Trimexpo” se obligă să elibereze, la momentul predării produselor, factura fiscală, certificatul de valoare biologică şi actul de predare-primire.

128. La data de 04.06.2018, reclamanta SRL „Servprodland” a efectuat plata în temeiul pct.6 al Contractului nr.7/18 din 17.05.2018, în cuantum de 170.000,00 lei, conform Ordinului de plată nr.335 din 04.06.2018 (f.d.37, vol.I).

129. Potrivit actului de verificare privind decontările reciproce, semnat şi ştampilat de reprezentanţii SRL „Servprodland” şi SA „Trimexpo”, se atestă că, la data de 31.12.2019 datoria în favoarea SRL „Servprodland” constituie 169.999,98 lei (f.d.39, vol.I).

130. Conform corespondenţei electronice „Solicitare restituire de avans”, la data de 20.11.2020, Melniciuc Serghei, în calitate de director al SRL „Servprodland”, a solicitat returnarea avansului şi a reconfirmat intenţia de a stopa proiectul de lavandă. La 23.11.2020, Nicolae Granciuc, în calitate de director comercial al SA „Trimexpo”, a răspuns că momentan nu există resurse disponibile, dar s-a obligat să returneze suma integral până în noiembrie 2021 (f.d.42, vol.I).

131. Ulterior, la data de 16.08.2021, reprezentantul SRL „Servprodland” a expediat cerere către SA „Trimexpo” pentru achitarea creanţei în sumă de 169.999,98 lei (f.d.40, vol.I). Cererea a fost recepţionată la 17.08.2021 (f.d.41, vol. I), dar a rămas fără răspuns.

132. În consecinţă SRL „Servprodland”, în persoana reprezentantului, avocat Burac Victor, a formulat cerere de chemare în judecată către SA „Trimexpo”, solicitând încasarea prejudiciului material în mărime de 169.999,98 lei, dobânzii legale în sumă de 102.943,00 lei şi a cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 8.188,29 lei.

133. La data de 18.10.2023, pârâtul SA „Trimexpo”, în persoana reprezentantului, avocat Domente Marin, a invocat excepţia de tardivitate în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Servprodland”.

134. Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 07 februarie 2024, a fost respinsă excepţia de tardivitate invocată de reprezentantul pârâtei, avocatul Marin Domente, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Servprodland” către SA „Trimexpo” privind încasarea prejudiciului material, dobânzii de întârziere şi compensarea cheltuielilor de judecată (f.d.152).

135. În şedinţa de judecată din 23 aprilie 2024, pârâta SA „Trimexpo”, în persoana reprezentantului, avocat Domente Marin, a depus acţiune reconvenţională către SRL „Servprodland”, intervenient accesoriu Granciuc Nicolae, solicitând constatarea ineficienţei scrisorii electronice pretins emise de către Nicolae Granciuc de pe adresa de e-mail *trimexpo2017@gmail.com* la data de 23 noiembrie 2020.

136. Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 29 aprilie 2024, a fost admisă spre examinare,
cererea reconvenţională depusă de reprezentantul SA „Trimexpo” împotriva SRL „Servprodland”, intervenient accesoriu Granciuc Nicolae, privind constatarea ineficienţei actului juridic.

137. Fiind investită cu examinarea cauzei în fond, prin hotărârea judecătoriei Ungheni din 12 noiembrie 2024, s-a admis parţial acţiunea înaintată de SRL „Servprodland” către SA „Trimexpo” privind încasarea sumei şi a cheltuielilor de judecată. S-a dispus încasarea din contul SA „Trimexpo” în beneficiul SRL „Servprodland” a sumei de 169.999,98 lei în baza contractului nr.7/18 din 17.05.2018 implementare producţiei tehnico-ştiinţifice pentru culturi de lavandă, dobânda de întârziere pentru perioada 01.12.2021 - 10.07.2023 în

mărime de 60.573,90 lei, în rest, dobânda de întârziere în sumă de 42.369,10 lei s-a respins. S-a încasat din contul SA „Trimexpo” în beneficiul SRL „Servprodland” cheltuieli de judecată compuse din cheltuieli suportate pentru obţinerea extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice referitor la pârât în mărime de 111,75 lei, cheltuieli de executare în cuantum de 2.700 lei, taxa de stat proporţional admise în mărime de 6.917,21 lei, în total suma de 9.728,96 lei, în rest diferenţa taxei de stat în mărime de 1.313,22 lei s-a respins. S-a încasat din contul SA „Trimexpo” în beneficiul SRL „Servprodland” cheltuieli de asistenţă juridică în mărime de 50.000,00 lei, în rest solicitarea privind încasarea cheltuielilor de asistenţă juridică în sumă de 153.787,00 lei s-a respins.

138. Concomitent, s-a respins cererea reconvenţională depusă de SA „Trimexpo” către SRL „Servprodland”, intervenient accesoriu de partea reclamantei Granciuc Nicole privind constatarea ineficienţei scrisorii electronice de pe email: trimexpo2017@gmail.com din 23.11.2020. Măsura de asigurare a acţiunii, aplicată prin încheierea Judecătoriei Ungheni cu nr.2c-51/2923 din 15.09.2023, în limita valorii de 169.999,98 lei şi-a păstrat efectul până la executarea hotărârii judecătoreşti.

139. Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 22.01.2025, fiind corectată eroarea materială din dispozitivului hotărârii Judecătoriei Ungheni nr.2c-51/2023 din data de 12.11.2024 şi anume, la aliniatul 2 s-a exclus din textul hotărârii data de 01.04.2021.

140. Verificând legalitatea şi temeinicia încheierii Judecătoriei Ungheni din 07 februarie 2024, prin care a fost respinsă excepţia de tardivitate formulată de SA „Trimexpo”, precum şi a hotărârii Judecătoriei Ungheni din 12 noiembrie 2024, prin care s-a admis parţial acţiunea înaintată de SRL „Servprodland” către SA „Trimexpo”, raportat la probele administrate în dosar, la circumstanţele de fapt constatate şi la normele de drept material şi procedural aplicabile, Colegiul civil constată că încheierea şi hotărârea instanţei de fond sunt legale şi întemeiate, însă consideră necesar ajustarea cuantumului cheltuielilor de asistenţă juridică încasate din contul SA „Trimexpo” în beneficiul SRL „Servprodland”, reducând suma acordată de la 50.000,00 lei la 15.000,00 lei.

141. În ceea ce priveşte solicitarea apelantei SA „Trimexpo” de casare a încheierii din 07 februarie 2024, Colegiul constată că aceasta este neîntemeiată din următoarele motive de fapt şi drept.

142. În mod expres, art.185 alin.(1) lit.n) Cod de procedură civilă prevede că judecătorul, în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, este competent să soluţioneze excepţia de tardivitate a pretenţiilor, iar potrivit art.186^1 alin.(1) Cod de procedură civilă, cererile formulate după termenul de prescripţie extinctivă se examinează în fond numai după soluţionarea excepţiei, iar instanţa poate acorda repunerea în termen, dacă aceasta este solicitată.

143. În corespundere cu prevederile art.267 alin.(1) Cod civil (în redacţia până la 01 martie 2019), cât şi dispoziţiile art.391 Cod civil (în vigoare din 01 martie 2019), care stabilesc că termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţa de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

144. Potrivit art.277 alin.(1) lit.b) Cod civil (în redacţia până la 01 martie 2019), cursul prescripţiei extinctive se întrerupe în cazul în care debitorul săvârşeşte acţiuni din care rezultă recunoaşterea datoriei.

145. Reglementări similare se regăsesc şi în art.401 alin.(1) lit.a) Cod civil (în vigoare din 01 martie 2019), potrivit căruia cursul prescripţiei se întrerupe prin recunoaşterea expresă sau tacită a dreptului, inclusiv prin manifestări precum solicitarea unui termen de

plată sau alte acţiuni care atestă fără echivoc existenţa datoriei. Alin.(2) al aceluiaşi articol consacră efectul întreruptiv, stabilind că după întrerupere începe să curgă un nou termen de prescripţie.

146. Analizând circumstanţele speţei în lumina prevederilor nominalizate supra, Colegiul civil constată, că la data de 17.05.2018, SA „Trimexpo" şi SRL „Servprodland" au încheiat Contractul nr.7/18 privind implementarea producţiei tehnico-ştiinţifice pentru culturile de lavandă. Conform art.9 din Contract, termenul de producere şi livrare a soiului comandat a fost stabilit până la 20.10.2018. Prin acordul adiţional nr.1 din 19.10.2018, termenul de producere şi livrare a bunurilor a fost prelungit până la data de 20.10.2019.

147. Pârâtul pretinde că odată cu nelivrarea mărfii, pentru reclamant a început să curgă termenul pentru a cere restituirea avansului (tranşei achitate).

148. Colegiul civil constată, că Contractul nr.7/18 din 17.05.2018, modificat prin acordul adiţional nr.1 din 19.10.2018, ce priveşte clauza privind termenul de producere şi livrare a bunurilor, nu a reglementat dreptul părţii de a cere restituirea tranşelor achitate în caz de neexecutare a contractului.

149. Conform art.901 alin.(1) Cod civil, atunci când, fără justificare, debitorul nu îşi execută obligaţia, creditorul poate, în condiţiile legii şi, după caz, ale contractului, la alegerea sa: a) să ceară executarea silită a obligaţiei; b) să suspende executarea obligaţiei corelative; c) să reducă obligaţia sa corelativă; d) să recurgă la rezoluţiunea contractului; e) să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare; f) să exercite orice alt mijloc juridic de apărare, prevăzut de lege sau contract, pentru realizarea dreptului său încălcat prin neexecutare.

150. Respectiv, în situaţia în care SA „Trimexpo" nu a livrat până la data de 20.10.2019 soiului comandat de SRL „Servprodland", ultimul, eventual, a obţinut, în condiţiile legii, dreptul de a cere restituirea avansului (primei tranşe) achitat în baza de contract.

151. Lucrările dosarului atestă că, la data de 10.02.2020, reclamantul/apelant SRL „Servprodland" i-a remis la adresa de e-mail a pârâtului/apelant SA „Trimexpo", invocată în contract, solicitarea de semnare şi expediere a Actului de verificare a decontărilor reciproce (vol.I, f.d.38).

152. La data de 11.02.2020, SA „Trimexpo", prin intermediul adresei de e-mail: Nicolae Granciuc trimexpo2017@gmail.com, a expediat la adresa de e-mail a SRL „Servprodland" actul de verificare solicitat, semnat de ambele părţi, care confirmă situaţia decontărilor reciproce conform datelor evidenţei contabile şi atestă datoria în favoarea SRL „Servprodland" la 31.12.2019 în sumă de 169.999,98 lei (vol.I, f.d.38, 39).

153. La fel, se constată că la data de 20.11.2020, reclamantul/apelant SRL „Servprodland" i-a remis la adresa de e-mail a pârâtului/apelant SA „Trimexpo" somaţia de a stopa proiectul cu lavanda şi de a recupera avansul achitat, în termeni rezonabili.

154. La data de 23.11.2020, SA „Trimexpo", prin intermediul adresei de e-mail: Nicolae Granciuc trimexpo2017@gmail.com, ca răspuns la solicitare, s-a obligat să returneze avansul pentru materialul săditor în termen de până în luna noiembrie 2021 (vol.I, f.d.42).

155. În asemenea circumstanţe, Colegiul civil va susţine concluzia instanţei de fond, precum că termenul de prescripţie a fost întrerupt la data de 23 noiembrie 2020 printr-o manifestare neechivocă a pârâtului/apelant SA „Trimexpo", materializată într-un mesaj electronic transmis către reclamantul/apelant SRL „Servprodland", prin care societatea a recunoscut existenţa datoriei şi şi-a rezervat un termen de restituire a avansului. Această

recunoaştere constituie o acţiune clară de întrerupere a prescripţiei, fiind echivalentă cu recunoaşterea expresă a obligaţiei de plată.

156. În consecinţă, odată cu întreruperea prescripţiei, a început să curgă un nou termen de 3 ani, care urma să expire la 23 noiembrie 2023, iar cererea SRL „Servprodland" depusă la 11 septembrie 2023 a fost introdusă în termenul legal, ceea ce exclude orice tardivitate.

157. În continuare, Colegiul reţine că, instanţa de fond a apreciat corect şi temeinic că acţiunea reconvenţională formulată de SA „Trimexpo", având ca obiect constatarea ineficienţei pretinsei scrisori electronice din 23 noiembrie 2020, este neîntemeiată, atât sub aspect juridic, cât şi probatoriu.

158. În primul rând, instanţa a reţinut că mesajul electronic invocat de SRL „Servprodland" constituie un mijloc de comunicare convenţional acceptat între părţi. În special, în preambulul contractului nr.7/18 din 17.05.2018, care la pct.1 identifică părţile, este specificat că SA „Trimexpo", cu sediul în Republica Moldova, or.Ungheni, str.V.Alexandri 8, e-mail: trimexpo2017@gmail.com, în calitate de prestator servicii-executant, este reprezentată de Granciuc Nicolae care are funcţia de director comercial.

159. Iar potrivit pct.26 din Contract, părţile au convenit expres că orice comunicare poate fi realizată inclusiv prin e-mail, fără a condiţiona validitatea acesteia de aplicarea unei semnături electronice calificate.

160. În aceste condiţii, mesajul transmis prin e-mail reprezintă un instrument juridic opozabil ambelor părţi şi produce efecte juridice în raporturile contractuale dintre acestea.

161. În continuare, instanţa a constatat că, la data de 23.11.2020, Nicolae Granciuc deţinea funcţia de director comercial al SA „Trimexpo", poziţie care, în coroborare la clauzele contractuale, îi conferea o aparenţă legitimă de reprezentare a societăţii în raport cu terţii. Or, potrivit principiului protecţiei terţului de bună-credinţă, eventualele limitări interne ale atribuţiilor sale, rezultate din statutul societăţii sau din lipsa unor împuterniciri exprese, nu pot fi opuse SRL „Servprodland", care a acţionat în mod rezonabil şi cu bună-credinţă, bazându-se pe poziţia oficială a emitentului mesajului.

162. Sub acest aspect, instanţa a reţinut corect că, Registrul de stat al persoanelor juridice, deşi are caracter public, nu exonerează societatea emitentă de efectele juridice ale conduitei reprezentanţilor săi aparent legitimi, atunci când aceasta a tolerat şi a permis utilizarea unei adrese de e-mail asociate activităţii sale comerciale, fără a formula obiecţii sau dezmînţiri la momentul corespondenţei.

163. Mai mult, instanţa a constatat că mesajul electronic din 23.11.2020 nu constituie un act juridic de dispoziţie distinct şi nici o novaţie în sensul art.992 Cod civil, ci reprezintă o recunoaştere a unei obligaţii existente, aptă să producă efecte juridice proprii, inclusiv, sub aspectul întreruperii termenului de prescripţie.

164. Totodată, instanţa a apreciat corect că teoria ineficienţei actului juridic, reglementată de art.357 Cod civil, nu este aplicabilă în speţă. Mesajul electronic nu a avut ca obiect exercitarea unui drept inexistent şi nici nu a produs efecte juridice contrare legii, ci a constatat o situaţie juridică recunoscută de autorul său. În consecinţă, nu poate fi reţinută ineficienţa actului în sensul art.359 Cod civil, întrucât nu sunt întrunite condiţiile legale pentru o asemenea sancţiune.

165. În mod corect, instanţa de fond a mai reţinut că acţiunea în constatarea ineficienţei a fost formulată exclusiv cu scopul de a înlătura efectele probatorii ale mesajului electronic, fără a demonstra existenţa unui interes juridic distinct şi actual, astfel

cum impun dispoziţiile art.357 alin.(3) Cod civil. Or, simpla nemulţumire faţă de consecinţele juridice ale recunoaşterii obligaţiei nu poate justifica admiterea unei asemenea acţiuni.

166. Prin urmare, instanţa de fond a concluzionat în mod legal şi temeinic că mesajul electronic din 23.11.2020 este un mijloc de probă valabil, opozabil şi eficient juridic, iar argumentele SA „Trimexpo" privind lipsa împuternicirii, inexistenţa semnăturii electronice şi pretinsa ineficienţă a actului sunt lipsite de suport juridic.

167. În context, Colegiul civil îl apreciază critic argumentul, precum că scrisoarea electronică nu a generat careva raporturi juridice, pornind de la lipsa obiectului, lipsa contractului la care se face referire şi lipsa careva relaţii de plată a avansului.

168. Or, lucrările dosarului atestă că, în perioada mai 2018 – noiembrie 2020, părţile litigante au încheiat două contracte de implementare a producţiei tehnico-ştiinţifice pentru culturile de levănţică şi anume, cu nr.7/18 din 17 mai 2018 (vol.I, f.d.18) şi nr.03/19 din 08.04.2019 (f.d.45). Prin actul de predare-recepţie conform contractului nr.03/19 din 08.04.2019 (f.d.51), ordinul de plată nr.613 din 09.04.2019 (f.d.51) şi factura fiscală din 30.04.2019 (f.d.50), se atestă că contractul nr.03/19 din 08.04.2019 a fost executat, fapt, care a fost confirmat de părţile în instanţa de apel.

169. De asemenea, în şedinţa de judecată s-a constatat, că în baza contractului nr.7/18 din 17 mai 2018 a fost achitată prima tranşă (50%) în suma de 170.000,00 lei, iar a două achitare urma a fi făcută în momentul predării mărfii. Actul de verificare a decontărilor reciproce la data de 31.12.2019 între SA „Trimexpo" şi SRL „Servprodland", semnat de ambele părţi, confirmă datoria în favoarea SRL „Servprodland" în mărime de 169.999,98 lei (f.d.39).

170. Lecturând comunicarea între părţi, realizată prin e-mail, Colegiul constată că la data de 20.11.2020, directorul SRL „Servprodland" a venit cu oferta către SA „Trimexpo" prin care a reconfirmat „intenţia de a stopa proiectul cu lavanda din motive obiective", în legătură cu care fapt a solicitat recuperarea, în termeni rezonabili, a avansului achitat (f.d.42).

171. Este de menţionat, că solicitarea de restituire a avansului a fost remisă la adresa electronică invocată în Contractul nr.7/18 din 17 mai 2018, semnat în numele SA „Trimexpo" de către directorul comercial, Nicolae Granciuc, şi anume, trimexpo2017@gmail.com.

172. La data de 23.11.2020, directorul comercial al SA „Trimexpo", Nicolae Granciuc, de pe e-mail trimexpo2017@gmail.com, a răspuns la oferta făcută şi a confirmat returnarea avansului în termen de până în luna noiembrie 2021 (f.d.42).

173. Raportând datele obiective, enunţate supra, la comunicarea realizată între părţi, Colegiul constată că atât solicitarea din partea reclamantului, cât şi acceptul din partea pârâtului nu trezesc careva dubii sub aspectul obiectului şi produc efecte juridice, întrucât se referă la unica relaţie contractuală existentă între părţile litigante la situaţia din noiembrie 2020, legată de implementare a producţiei tehnico-ştiinţifice pentru culturile de levănţică. Iar proba contrară la dosar nu se regăseşte.

174. Subsecvent, Colegiul civil reţine că, în perioada 2018 – 2019 toate contracte şi acorduri adiţionale între SA „Trimexpo" şi SRL „Servprodland", cât şi actul de predare-primire a lucrărilor conform contractului din 2019, au fost semnate de către Nicolae Granciuc, în calitate de reprezentant al SA „Trimexpo", cu aplicarea ştampilei societăţii. În toate aceste acte juridice a fost invocată poşta electronică a pârâtului:

trimexpo2017@gmail.com. Potrivit lucrărilor dosarului, comunicarea între părţi a avut loc prin intermediul acestei adrese de e-mail, care are numele de profil: Nicolae Granciuc.

175. În aşa mod, corespondenţa purtată de pe e-mail: trimexpo2017@gmail.com, care este adresa oficială a întreprinderii, indicată în contracte, se consideră validă şi asumată de entitate, fiind prezumat faptul, că persoana care gestionează contul are autoritatea de a reprezenta compania.

176. În acord cu concluziile instanţei de fond, Colegiul civil reţine, că întrucât directorul comercial al SA „Trimexpo", Nicolae Granciuc, a semnat contractele şi a purtat corespondenţa, reclamantul/apelant a avut tot dreptul să creadă că acesta este un mandatar autorizat să acţioneze în numele societăţii, inclusiv, să negocieze situaţia legată de executarea contractului şi recuperarea avansului.

177. Or, mandatul aparent, reglementat de norma art.197 Cod civil, protejează terţii de bună-credinţă, permiţând considerarea valabilă a actelor juridice încheiate de o persoană ce pare a fi împuternicită, chiar dacă mandatul a expirat sau nu a existat. Actele încheiate de mandatarul aparent sunt obligatorii pentru mandant (persoana care a creat aparenţa). Principiul enunţat asigură securitatea circuitului civil, punând riscul pe mandantul care a creat aparenţa.

178. În aceste condiţii, respingerea acţiunii reconvenţionale ca neîntemeiată apare ca fiind corectă, justificată şi conformă dispoziţiilor legale aplicabile, soluţie care se impune a fi menţinută.

179. Cu referire la dezacordul apelantei SA „Trimexpo" privind încasarea în beneficiul SRL „Servprodland" a sumei de 169.999,98 lei în baza contractului nr.7/18 din 17.05.2018, de implementare a producţiei tehnico-ştiinţifice pentru culturi de lavandă, Colegiul civil constată că instanţa de fond a procedat corect în soluţionarea acestei pretenţii, reieşind din cele ce urmează.

180. Aşa dar, art.199 Cod Civil (în redacţia până la 01.03.2019) şi art.312 Cod civil (modernizat), statuează că, consimţământul este manifestarea, exteriorizată, de voinţa persoanei de a încheia un act juridic. Consimţământul este valabil dacă provine de la o persoană cu discernământ, este exprimat cu intenţia de a produce efecte juridice şi nu este viciat.

181. Din această perspectivă, acordul părţilor SA „Trimexpo" şi SRL „Servprodland" exprimat prin contractul nr.7/18 din 17.05.2018 constituie temeiul iniţial al obligaţiilor reciproce ce decurg din relaţia contractuală.

182. Totodată, potrivit art.208 alin.(1) Cod civil (în vigoare până la 01.03.2019) şi art.316 alin.(1) Cod civil (modernizat), actul juridic poate fi încheiat verbal, în formă electronică, în scris sau în formă autentică.

183. În corespundere cu art.666 alin.(1) Cod Civil (redacţia până la 01.03.2019) şi art.992 alin.(1) Cod civil (modernizat), contractul este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice. (2) Contractului îi sunt aplicabile normele cu privire la actul juridic.

184. Conform art.680 Cod civil (redacţia până la 01.03.2019) şi art.1028 Cod civil (modernizat), dacă pentru valabilitatea contractului legea stabileşte o anumită formă sau dacă părţile au prevăzut o anumită formă, contractul se consideră încheiat în momentul îndeplinirii condiţiei de formă.

185. La fel, potrivit art.681 alin.(1) Cod civil (redacţia până la 01.03.2019) şi art.1029 Cod civil (modernizat), ofertă de a contracta este propunerea, adresată unei sau mai multor

persoane, care conţine toate elementele esenţiale ale viitorului contract şi care reflectă voinţa ofertantului de a fi legat prin acceptarea ofertei. (2) Oferta produce efecte numai dacă a ajuns la destinatar înainte de a fi revocată. Iar conform art.682 alin.(1) Cod civil (redacţia până la 01.03.2019) şi art.1030 Cod civil (modernizat), valabilitatea ofertei nu depinde de forma în care a fost făcută.

186. În temeiul art.687 alin.(1) Cod civil (redacţia până la 01.03.2019) şi art.1035 Cod civil (modernizat), constituie acceptare declaraţia destinatarului ofertei sau o altă acţiune care atestă consimţirea ofertei. Acceptarea produce efecte din momentul în care este recepţionată de ofertant.

187. De asemenea, potrivit art.512 alin.(1) Cod civil (legea până la 01.03.2019) şi art.774 alin.(1) Cod civil (modernizat), în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

188. Conform art.514 Cod civil (legea până la 01.03.2019) şi art.776 Cod civil (modernizat), obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

189. Iar potrivit art.572 alin.(2) Cod civil (legea până la 01.03.2019) şi art.858 alin.(2) Cod civil (modernizat), obligaţia trebuie executată cu bună-credinţă, la locul şi momentul stabilit.

190. Lucrările dosarului, enunţate supra, denotă faptul, că între părţi există un raport juridic valabil din 17.05.2018, în baza căruia la data de 04.06.2018, SRL „Servprodland" a efectuat plata în cuantum de 170.000,00 lei conform Ordinului de plată nr.335.

191. La fel, se constată, că contractul nr.7/18 din 17.05.2018 de implementare a producţiei tehnico-ştiinţifice pentru culturi de lavandă nu a fost executat, iar soiurile de plantă comandate, nu au fost livrate în termenul prelungit prin acordul adiţional nr.1 din 19.10.2018, adică, până la 20.10.2019. Concluzia enunţată se deduce din lipsa la materialele cauzei a facturii fiscale, certificatului de valoare biologică şi a actului de predare-primire, acestea fiind înscrisuri, menite să probeze predarea produselor de către vânzător-prestator în condiţiile prevederilor pct.10.1 din Contract.

192. Prin actul de verificare a decontărilor reciproce pentru perioada 2019, părţile au consemnat datoria în favoarea SRL „Servprodland", la situaţia din 31.12.2019, în mărime de 169.999,98 lei.

193. La data de 20.11.2020, la adresa electronică a pârâtului/apelant - trimexpo2017@gmail.com, de pe adresa de e-mail a reclamantului/apelant servprodland@gmail.com a parvenit oferta, prin care directorul SRL „Servprodland" a reconfirmat „intenţia de a stopa proiectul cu lavanda din motive obiective", în legătură cu care fapt a solicitat recuperarea, în termeni rezonabili, a avansului achitat (f.d.42).

194. La data de 23.11.2020, directorul comercial al SA „Trimexpo", Nicolae Granciuc, de pe e-mail trimexpo2017@gmail.com, a răspuns la oferta făcută şi a confirmat returnarea avansului în termen de până în luna noiembrie 2021 (f.d.42).

195. Coroborând normele legale la circumstanţele cauzei, Colegiul civil conchide, că corespondenţa electronică din 23.11.2020, prin care SA „Trimexpo" a recunoscut obligaţia de restituire a sumei avansului, conferă validitate juridică acestei recunoaşteri, care reprezintă, în esenţă, o manifestare de voinţă opozabilă creditorului, consolidând astfel temeiul juridic al pretenţiei formulate.

196. Caracterul cert al ofertei făcute de SRL „Servprodland” la data de 20.11.2020 şi consimţirea acesteia de către SA „Trimexpo” din data de 23.11.2020, sub aspectul obiectului, nu trezeşte dubii şi se deduce din raporturile juridice avute loc între părţi, în condiţiile descrise în pct.169-174 din prezenta decizie.

197. În concluzie, datoria în suma de 169.999,98 lei şi, respectiv, obligaţia de restituire a acesteia, au apărut în baza contractului nr.7/18 din 17 mai 2018 şi în temeiul unui acord bilateral, realizat prin corespondenţa electronică şi exprimat prin oferta din 20.11.2020 de „stopare a proiectului cu lavanda” (adică, de încetare a contractului) şi de restituire a avansului din partea SRL „Servprodland”, şi acceptul ofertei din 23.11.2020 din partea SA „Trimexpo”.

198. Ca urmare, neexecutarea livrării butaşilor de levănţică în baza contractului nr.7/18 din 17 mai 2018, recunoaşterea datoriei şi nerestituirea a avansului până la termenul asumat de către pârât, reprezintă neîndeplinirea obligaţiilor contractuale în modul corespunzător şi justifică încasarea sumei de 169.999,98 lei.

199. În asemenea circumstanţe, Colegiul civil constată că instanţa de fond a apreciat corect şi temeinic pretenţia pecuniară a SRL „Servprodland”, dispunând încasarea sumei de 169.999,98 lei de la SA „Trimexpo”.

200. La fel, Colegiul civil menţionează că instanţa de fond corect a dispus încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 60.573,90 lei pentru perioada 01.12.2021–10.07.2023, apreciind în mod just că reclamanta/apelanta SRL „Servprodland” este îndreptăţită să primească această compensaţie ca urmare a neexecutării obligaţiei pecuniare de către SA „Trimexpo”.

201. Această concluzie se fundamentează pe prevederile art.942 alin.(4) Cod civil, potrivit cărora, în cazul în care s-a stipulat o clauză penală, creditorul poate să ceară, la alegere, fie dobînda de întîrziere calculată conform dispoziţiilor prezentului articol, fie penalitatea pentru întîrziere. De asemenea, creditorul poate cere despăgubiri pentru prejudiciul cauzat în partea neacoperită de dobânda de întârziere.

202. În mod consecvent, Colegiul subliniază că dobânda de întârziere constituie un instrument juridic menit să garanteze executarea obligaţiilor, reflectând prejudiciul suportat de creditor prin lipsa de folosinţă a sumei datorate şi fiind determinată fie prin stipularea contractuală, fie conform prevederilor legale, indiferent de intenţia debitorului sau de utilizarea fondurilor de către acesta.

203. În speţă, obligaţia pecuniară a SA „Trimexpo” nu a fost îndeplinită la termenul asumării prin corespondenţa electronică din 23.11.2020, prin care directorul comercial Nicolae Granciuc a confirmat că societatea se obligă să restituie integral avansul până în noiembrie 2021, recunoscând, totodată, că resursele financiare nu erau disponibile la acel moment. Această recunoaştere exprimă în mod clar şi neechivoc existenţa obligaţiei şi determină data de la care începe calculul dobânzii de întârziere.

204. Astfel, în mod logic, dobânda de întârziere se calculează de la data scadenţei asumate, respectiv, 01.12.2021, până la data de 10.07.2023, invocată în acţiunea de reclamant, aplicându-se formula conform art.942 alin.(2) Cod civil, care prevede utilizarea ratei de bază a BNM plus 9 puncte procentuale anual. Calculul efectuat, prin intermediul site-ului http://calc.prolex.md/, indică un cuantum al dobânzii de întârziere de 60.573,90 lei pentru perioada menţionată, ceea ce corespunde întocmai prevederilor legale, aplicabile speţei.

205. În lumina celor expuse, având în vedere analiza probelor administrate şi constatările instanţei de fond, Colegiul civil apreciază că menţinerea deciziei instanţei de fond este justificată şi temeinică, astfel încât, încasarea de la SA „Trimexpo” în beneficiul SRL „Servprodland” a sumei principale de 169.999,98 lei, împreună cu dobânda de întârziere aferentă perioadei 01.12.2021–10.07.2023, în cuantum de 60.573,90 lei, reprezintă soluţia corectă şi echitabilă, reflectând atât drepturile creditorului, cât şi consecinţele neexecutării obligaţiilor contractuale de către debitor.

206. În continuare, Colegiul civil consideră necesar a modifica hotărârea judecătorească în ceea ce priveşte latura cheltuielilor de asistenţă juridică, urmărind reducerea sumei încasate de la SA „Trimexpo” în beneficiul SRL „Servprodland” de la 50.000,00 lei la 15.000,00 lei, astfel încât acestea să corespundă în mod rezonabil efortului şi serviciilor juridice prestate coroborate la obiectul acţiunii şi complexitatea cauzei.

207. Potrivit art.90 lit.i) Cod de procedură civilă, din cheltuieli de judecare a cauzei fac parte, cheltuieli de asistenţă juridică.

208. În conformitate cu dispoziţiile art.96 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Potrivit alin.(1^1) al aceluiaşi articol, cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

209. Conform prevederilor alin.(1^1) al aceluiaşi articol, cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

210. Pentru a fi rambursate cheltuielile de asistenţă juridică potrivit art.96 CPC, trebuie confirmate că realmente au fost angajate, necesare şi rezonabile ca mărime.

211. Prevederii similare se regăsesc şi la art.63 alin.(4) din Legea cu privire la avocatură nr.1260 din 19 iulie 2002, potrivit căruia cheltuielile suportate de client în legătură cu acordarea de către avocat a asistenţei juridice la apărarea drepturilor şi intereselor lui legitime în cauzele penale, civile şi administrative urmează a fi compensate integral şi proporţional cerinţelor admise (respinse) de partea adversă.

212. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CtEDO se evidenţiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: a) dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); b) copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţipersoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie; c) listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).

213. De altfel, Colegiul ţine să menţioneze Hotărârea nr.19-02/27.05.2022 din 27 mai 2022 privind recomandările cuantumului onorariilor avocaţilorşi compensarea de către instanţele de judecată a cheltuielilor de asistenţă juridică prin care s-a aprobat modificările la recomandările privind cuantumul onorariilor avocaţilor şi compensarea de către instanţele de judecată a cheltuielilor de asistenţă juridică, potrivit căruia, conform pct.16 din recomandare este indicat faptul că Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidenţiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor a următoarelor documente: a) dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); b) copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi-persoane juridice şi in alte cazuri

stabilite de legislaţie; c) listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi timpului aferent acestora (cu tarifului orar).

214. Totodată, pct.16 din Recomandare, statuează că pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistenţă juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate li rezonabile ca mărime.

215. Conform pct.17 din Recomandarea menţionată, pentru determinarea cuantumului compensaţiei acordate, instanţa de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ţine cont de: a) complexitatea cauzei; noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă; b) aportul avocatului la soluţionarea cauzei; c) timpul şi munca depusă de avocat; d) aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistenţa (cunoştinţe tehnice speciale, cunoaşterea profundă a unor reglementări de profil, cunoaşterea limbilor străine, a altor, procedee de comunicare cu clienţi specifici etc.); e) faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; f) rezultatul obţinut; g) restricţiile de timp impuse de client şi de circumstanţele cauzei; h) natura şi durata relaţiei dintre avocat şi client; i) experienţa, reputaţia şi abilitatea avocatului; j) justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate in cauză; k) suma despăgubirilor pretinse/obţinute în cauză; l) alţi factori, la discreţia instanţei.

216. Din normele de drept citate supra, rezultă în mod cert că, partea care a avut câştig de cauză este în drept să solicite încasarea cheltuielilor de asistenţă juridică dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat şi în măsură în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

217. Mai mult, pentru a fi rambursate, cheltuielile trebuie să fie dovedite ca efectiv angajate şi ca proporţionale cu complexitatea şi efortul cauzei, în conformitate cu principiul consacrat de art.41 al Convenţiei Europene pentru Drepturile Omului şi Libertăţile Fundamentale, precum şi de jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului (CtEDO), conform căreia compensarea cheltuielilor trebuie să fie strict legată de realitatea şi necesitatea acestora (cauza NilsenandJohnsen contra Norvegiei).

218. În speţă, instanţa de fond a constatat că apelanta SRL „Servprodland" a solicitat iniţial încasarea cheltuielilor de asistenţă juridică în sumă de 203.787,00 lei. În sprijinul acestei cereri, avocatul reclamantei/apelantei a depus un raport detaliat privind serviciile juridice prestate, care include descrierea activităţilor efectuate, numărul de ore lucrate şi plăţile efectuate, precum şi facturile fiscale ca acte justificative (f.d.77-79; 84-114).

219. Analizând aceste înscrisuri, instanţa trebuie să determine dacă sumele solicitate reflectă într-adevăr costurile suportate, respectând criteriile de necesitate şi proporţionalitate, având în vedere complexitatea cauzei şi aportul avocatului la soluţionarea acesteia.

220. Totodată, Colegiul civil apreciază că, pentru a determina caracterul rezonabil al cheltuielilor, trebuie să fie avute în vedere mai multe elemente: complexitatea cauzei, durata procesului, numărul de acte procedurale întocmite, timpul efectiv petrecut de avocat, aptitudinile speciale necesare, experienţa şi reputaţia acestuia, precum şi rezultatul obţinut. Aceste criterii sunt în concordanţă cu practica CtEDO (cauzele Costin vs România, Străin şi alţii vs România, Petre vs România), conform căreia compensarea trebuie să fie proporţională cu realitatea şi necesitatea cheltuielilor şi să nu depăşească costul efectiv justificat al asistenţei juridice.

221. Analizând activitatea efectivă a avocatului reclamantei/apelantei SRL „Servprodland", Burac Victor şi raportând-o la durata procesului şi la complexitatea

acestuia, instanţa de fond a apreciat ca fiind reale, necesare şi rezonabile, suma de 50.000,00 lei ca cuantum admisibil pentru compensare. Totuși, examinând raportul detaliat al serviciilor juridice şi comparând suma solicitată cu practica CtEDO şi cu circumstanţele concrete ale speţei, avînd ca obiect al litigiului restituirea unui avans şi, respectiv, inificienţa unui act juridic, instanţa de apel constată că suma stabilită anterior depăşeşte proporţionalitatea reală şi necesară a cheltuielilor, întrucât partea solicitată include elemente care nu reflectă costurile efectiv suportate şi nu sunt justificate corespunzător.

222. Astfel, în conformitate cu principiul proporţionalităţii şi necesităţii stabilit de art.96 Cod de procedură civilă şi de jurisprudenţa CtEDO, instanţa apreciază că suma care corespunde realităţii şi necesităţii cheltuielilor de asistenţă juridică este de 15.000,00 lei, aceasta fiind strict legată de serviciile efectiv prestate şi justificate. În consecinţă, suma de 203.787,00 lei solicitată de SRL „Servprodland" este exagerată şi disproporţionată şi nu poate fi încasată integral de la SA „Trimexpo".

223. În lumina celor expuse, Colegiul civil micşorează suma acordată de instanţa de fond la 15.000,00 lei şi dispune ca această sumă să fie încasată din contul SA „Trimexpo" în beneficiul SRL „Servprodland", reflectând în mod corect principiul legal al realităţii, necesităţii şi rezonabilităţii cheltuielilor suportate pentru asistenţa juridică.

224. Colegiul civil constată că, în ceea ce priveşte cheltuielile de judecată generate în cadrul procedurii de apel, inclusiv pe cele aferente asistenţei juridice, acestea nu pot fi compensate în favoarea SRL „Servprodland", reieşind din faptul că apelul declarat de SRL „Servprodland"a fost respins integral.

225. În conformitate cu art.385 lit.b) CPC, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord, -

d e c i d e :

Se respinge cererea de apel declarată de SRL „Servprodland" împotriva hotărârii judecătoriei Ungheni din 12 noiembrie 2024.

Se admite cererea de apel declarată de apelantul SA „Trimexpo", împotriva încheierii judecătoriei Ungheni din 07 februarie 2024 şi a hotărârii judecătoriei Ungheni din 12 noiembrie 2024.

Se menţine încheierea judecătoriei Ungheni din 07 februarie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Servprodland" către SA „Trimexpo" privind încasarea prejudiciului material, dobânzii de întârziere şi compensarea cheltuielilor de judecată şi cererea reconvenţională înaintată de SA „Trimexpo", intervenient accesoriu Granciuc Nicolae, către SRL „Servprodland" privind constatarea ineficienţei scrisorii electronice.

Se modifică hotărârea judecătoriei Ungheni din 12 noiembrie 2024 prin micşorarea sumei încasate de la SA „Trimexpo" în beneficiul SRL „Servprodland" cu titlu de cheltuieli de asistenţă juridică de la 50.000,00 (cincizeci mii, 00) lei la 15.000,00 (cincisprezece mii, 00) lei.

În rest, hotărârea se menţine.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele şedinţei, judecător	Stanislav Grosu
Judecători	Alina Ţihonschi
	Radu Holban